

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
протокол засідання кафедри
«28» серпня 2023 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКПШ 1.2.8. «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ»

**Освітньо-професійна
програма**

Публічне управління та адміністрування

Спеціальність

281 Публічне управління та адміністрування

Факультет

Навчально-науковий інститут управління

2023 – 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Публічне управління соціальним розвитком» для здобувачів вищої освіти ОПП «Публічне управління та адміністрування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (галузь знань – 28 «Публічне управління та адміністрування»).

Розробник: Бражко Олена Вадимівна, професор кафедри публічного управління та адміністрування ННУ МДУ, доктор наук з державного управління, професор.

© Бражко О.В., 2023

© Маріупольський державний університет, 2023

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Обов'язкова (професійна підготовка)	
Семестрових модулів – 1	ОПП Публічне управління та адміністрування 281 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат, презентація		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень Ступінь вищої освіти: Бакалавр	Лекції	
		26 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	90 год.
		Індивідуальні завдання:	
		40	40
Вид контролю			
Залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття вищої освіти – 50/100 (50 %);

для заочної форми здобуття вищої освіти – 20/130 (28%)

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни - вивчення сутності публічного управління соціальним розвитком суспільства, особливості його здійснення в сучасних умовах; ознайомлення слухачів з основними напрямками управління соціальним і духовним розвитком українського суспільства, здійснення соціальної і гуманітарної політики; а також розкриття сутності та змісту процесів соціального та гуманітарного розвитку соціуму, насамперед українського суспільства, дослідження основних складових, пріоритетів державної, зокрема соціальної і гуманітарної політики щодо упорядкування зазначених процесів.

Завдання навчальної дисципліни:

- набуття теоретичних знань з проблем публічного управління соціальним розвитком, розуміння сутності основних категорій і понять;
- розуміння сутності сучасних моделей публічного управління соціального розвитку, ідеологічних, правових та економічних засад управління соціальним і гуманітарним розвитком в країнах розвинутої демократії;
- набуття знань методики діагностики публічного управління соціального розвитку та розуміння їх значення для практики публічного управління;
- набуття навичок вільного користування первинними і додатковими джерелами інформації щодо аналізу та розробки державних програм у сфері соціальної політики;
- навчання аналізувати і систематизувати власний практичний досвід публічного службовця і надавати рекомендації щодо удосконалення управління процесами соціального розвитку, що відбуваються в суспільстві.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі – обов'язкова компонента з циклу дисциплін професійної підготовки, обсягом - 150 годин / 5 кредитів ECTS..

Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисципліни «Публічне управління соціальним розвитком» відбувається на базі отриманих знань за освітнім ступенем «Бакалавр».

Компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	К32. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. К38. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. К39. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. К310. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. К312. Навички міжособистісної взаємодії. К313. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	КФ4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ. КФ5. Здатність використовувати систему електронного документообігу. КФ7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності. КФ8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати. КФ10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

	<p>КФ11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>КФ12. Здатність застосовувати ефективні управлінські інструменти публічного управління та адміністрування в органах державної та регіональної влади, місцевого самоврядування з урахуванням тенденцій сталого розвитку держави та Приазов'я зокрема.</p>
Результати навчання	<p>РН9 Знати основи електронного урядування.</p> <p>РН10 Уміти користуватися системою електронного документообігу.</p> <p>РН12 Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.</p> <p>РН13 Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.</p> <p>РН16 Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.</p> <p>РН 17. Уміти застосовувати демократичні технології прийняття управлінських рішень, враховуючи інтереси й потреби громадян, суспільства та держави в умовах повоєнного відновлення України та Приазов'я зокрема.</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні підходи до публічного управління у сфері соціального розвитку.

Тема 1. Соціальний розвиток суспільства та методичні засади соціального управління.

Показники та основні складові соціального розвитку суспільства. Світовий та вітчизняний досвід управління соціальним розвитком. Управління процесами зрілого розвитку соціальних спільнот. Показники якості соціальних послуг. Поняття, принципи та функції соціального управління. Нормативно-правова основа управління соціальним розвитком. Методологія та методи діагностики соціального розвитку.

Література.

1. Бражко О.В. Модернізація національної системи України соціального захисту населення в період воєнного стану . *Науковий журнал «Публічне управління та адміністрування»* Випуск 31/2022. С. 31-34.(видання включено до міжнародної наукометричної бази даних «Index Copernicus International») (Польща)
2. Бражко О.В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні. *Публічне управління та адміністрування. Вісник Причорноморського науководослідного інституту економіки та інновацій.* 27/2022. С.35-39.
3. Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2020. 309 с.
4. Решетніченко А.В. Базові засади соціального розвитку: наук. розробка Київ: НАДУ, 2019. 52 с.
5. Скуратівський В. А. Управління соціальним та гуманітарним розвитком: навч. посібн. Київ: НАДУ, 2019. 456 с.

Тема 2. Планування і фінансування розвитку соціальної сфери

Соціальна сфера як підсистема суспільного організму і її роль у вирішенні соціальних проблем. Групи інститутів, що реалізують функції і відносини соціальної сфери. Галузі соціальної сфери (освіта, охорона здоров'я, культура і мистецтво, соціальний захист населення) та їх структура. Напрямки діяльності галузей соціальної сфери. Сутність державного планування та управління розвитком соціальної сфери. Рівні управління соціальною сферою.

Джерела фінансування соціальної сфери. Бюджетне і позабюджетне фінансування розвитку соціальної сфери. Державні соціальнострахові фонди. Нова роль і функції державного і місцевих бюджетів у вирішенні соціальних проблем. Сучасний стан і проблеми розвитку соціальної сфери в Україні. Завдання і напрямки покращення фінансування соціальної сфери в Україні.

Література.

1. Бражко О.В. Розвиток соціальної сфери в умовах воєнного стану. *Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні: проблеми теорії та практики*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції. Київ. МДУ. 23.06.22. С.174-178.
2. Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2019. 309 с.
3. Павлюк В.Д. Соціальна політика: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2020. 214 с.
4. Руденко О.М. Суспільний розвиток та соціально-гуманітарна політика держави : навч. посіб. Київ: «НВП» Інтерсервіс, 2019. 168с.
5. Скуратівський В. А. Управління соціальним та гуманітарним розвитком: навч. посібн. Київ: НАДУ, 2019. 456 с.

Тема 3. Соціальна політика як функція державного та публічного управління та її складові

Об'єкт, предмет, методи і завдання соціальної політики. Суб'єкти, об'єкти, принципи та механізми реалізації соціальної політики. Основні принципи реалізації соціальної політики

Держава та її роль в реалізації соціальної політики. Соціальна політика і соціальна справедливість. Соціальне партнерство, його роль у вирішенні соціальних проблем. Цілі соціального розвитку для досягнення цілей соціальної політики, а саме для розв'язання соціальних проблем.

Література.

1. Бражко О.В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні. *Публічне управління та адміністрування. Вісник Причорноморського науководослідного інституту економіки та інновацій*. 27/2022. С.35-39.
2. Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2019. 309 с.
3. Павлюк В.Д. Соціальна політика: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2020. 214 с.
4. Скуратівський В. А. Управління соціальним та гуманітарним розвитком: навч. посібн. Київ: НАДУ, 2019. 456 с.
5. Стасишин А.В. Публічне управління: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с.

Тема 4. Нормативно-правове забезпечення соціальної політики в Україні

Наукові засади і наукове забезпечення соціальної політики: необхідність, значення. Соціальні нормативи як відправна точка формування соціальної політики. Структура, класифікація і характеристика соціальних нормативів. Державні соціальні стандарти — основа нормативно-правового забезпечення соціальної політики. Базовий державний мінімальний соціальний стандарт. Принципи, цілі і завдання соціальної стандартизації. Система державних соціальних стандартів і нормативів в Україні. Основні та додаткові види державних соціальних гарантій. Міністерство праці і соціальної політики як суб'єкт реалізації соціально-політичних завдань. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення соціальної політики в Україні.

Література.

1. Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2019. 309 с.
2. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
3. Павлюк К. Система соціального захисту в Україні : без модернізації не обійтися. URL: http://n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/506?view=material

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття, сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі молоді, та впровадження нових активних програм на ринку праці: Закн України від 21.09.2022 р. № 2622-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2622-20#Text>

5. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 19.11.2022 № 2529- IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>

Змістовий модуль 2. Управління соціальним розвитком та реалізація соціальної політики.

Тема 5. Соціальний захист людини як система

Необхідність соціального захисту в умовах ринкової економіки. Соціальний захист як важлива складова соціальної політики. Принципи, на яких будується система соціального захисту в соціально орієнтованій ринковій економіці. Соціальний захист як система. Об'єкти і суб'єкти соціального захисту. Види подій, що вимагають соціального захисту та організаційно-правові форми його реалізації. Загальна характеристика основних складових соціального захисту населення. Пріоритетні напрямки розвитку соціального захисту в Україні: вдосконалення макроекономічних умов для матеріального самозабезпечення працюючих; створення системи соціального страхування; забезпечення ефективної зайнятості; співіснування і взаємодоповнення систем соціального страхування; вдосконалення державної соціальної допомоги; розвиток суспільної благодійності; здійснення докорінної реформи заробітної плати з метою підвищення ціни робочої сили і створення надійного мотиваційного механізму; розвиток соціальної сфери тощо.

Література.

1. Бражко О.В. Вдосконалення системи надання соціальних послуг на рівні громади як об'єкта державного управління. Журнал «Наукові перспективи». Серія «Державне управління», Випуск № 8(38) 2023. Київ. С. 68-82. Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

2. Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2019. 309 с.

3. Павлюк В.Д. Соціальна політика: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2020. 214 с.

4. Руденко О.М. Суспільний розвиток та соціально-гуманітарна політика держави : навч. посіб. Київ: «НВП» Інтерсервіс, 2019. 168с.

5. Скуратівський В. А. Управління соціальним та гуманітарним розвитком: навч. посібн. Київ: НАДУ, 2019. 456 с.

Тема 6. Соціальній захист економічно активного населення

Характеристика категорії «економічно активне населення». Об'єктивна необхідність соціального захисту цієї категорії населення. Схема соціального захисту економічно активного населення. Надання економічної свободи громадянам, створення умов для продуктивної праці, для прояву ініціативи, самостійності підприємництва як центральна ланка соціального захисту працюючих. Захист населення від безробіття та захист безробітних. Фонд страхування у разі безробіття. Схема надання різних допомог по безробіттю в Україні. Додаткові гарантії щодо працевлаштування. Державні гарантії щодо зайнятості, підготовки та перепідготовки кадрів.

Оцінка сучасного стану соціального захисту економічно активного населення та нагальні проблеми, що потребують вирішення.

Література.

1. Бражко О.В. Функціонування інтегрованих соціальних послуг на державному та місцевому рівні. Журнал «Наукові інновації та передові технології» Серія «Управління та адміністрування». Випуск № 11(25) 2023. С. 44-57. Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

2. Економічно активне населення: матеріал з Вікіпедії. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
3. Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час дії воєнного стану: Закон України від 21.04.2022 № 2220-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2220-20#Text>
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття, сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі молоді, та впровадження нових активних програм на ринку праці: Закн України від 21.09.2022 р. № 2622-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2622-20#Text>
5. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): ЗУ від 06.11.22. № 137/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-вр#Text>

Тема 7. Форми захисту соціально вразливих категорій населення

Захист соціально вразливих категорій населення як пріоритетний напрямок соціальної політики і соціального захисту. Диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки і захисту соціально вразливих категорій населення. Державна молодіжна політика. Гарантії соціального захисту молодих громадян. Фінансування молодіжної соціальної політики. Центри соціальних служб для молоді (ЦССМ) та напрями їх діяльності. Види соціальних послуг для молоді в ЦССМ. Державна допомога сім'ям з дітьми та її види. Форми соціального захисту багатодітних матерів та неповних сімей. Специфічні правові гарантії соціального захисту окремих соціально вразливих верств населення. Оцінка сучасного стану та пріоритетні напрямки вдосконалення форм захисту соціально вразливих верств населення

Література.

1. Бражко О.В. Функціонування інтегрованих соціальних послуг на державному та місцевому рівні. Журнал «Наукові інновації та передові технології» Серія «Управління та адміністрування». Випуск № 11(25) 2023. С. 44-57. Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.
2. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 24.12.2008. № 796-VI, редакція від 16.09.22 № 1768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>
3. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам із інвалідністю: Закон України від 18.05.2004 № 1727-IV. Редакція від 16.09.2022 № 2471-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1727-15#Text>
4. Про індексацію пенсій та заходи щодо підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення у 2022 році: постанова Кабінету Міністрів України від 16. 02. 2022 р. № 118. URL: <https://uzmr.gov.ua/news/1648624353/>
5. Про організацію надання соціальних послуг: постанова від 01.06. 2020 р. № 587. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/486550___686186

Тема 8. Захист і соціально-трудова реабілітація інвалідів

Поняття інвалідності, її причини та види. Сутність соціальної політики стосовно інвалідів. Правові засади і основні складові соціального захисту інвалідів в Україні. Соціально-побутові заходи та медико-соціальні аспекти захисту інвалідів. Гарантії працевлаштування інвалідів. Діюча система квотування робочих місць. Розвиток нетрадиційних, гнучких форм зайнятості інвалідів. Реабілітаційні програми і заходи щодо активізації життєдіяльності інвалідів. Пенсійне забезпечення інвалідів. Актуальні проблеми посилення захисту і соціально-трудової реабілітації інвалідів та шляхи їх вирішення.

Література.

1. Бражко О.В. Концептуальні підходи до розвитку гуманітарної політики в Україні на регіональному рівні. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право. 2019.

Випуск 18. С. 16–22. (видання включено до міжнародної наукометричної бази даних «Index Copernicus International» (Польща))

2. Павлюк В.Д. Соціальна політика: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2020. 214 с.

3. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю: офіційний веб портвл. URL: <https://www.ispf.gov.ua>

4. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 1991 р № 21 (редакція від 06.11. 2022 р. № 875-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>

5. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 19.12.2017 № 2249-VIII (редакція від 01.07.2022 № 2961-IV). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>

Тема 9. Державна підтримка сімей з низькими доходами

Доходи населення та їх соціально-політичні виміри. Бідність як об'єкт соціальної політики. Поняття та методологічні підходи до оцінки бідності. Межа, рівень та глибина бідності. Крайня форма бідності. Критерії та масштаби бідності в Україні. Межа бідності в Україні. Причини появи та прогресування бідності в Україні. Регіональна варіація бідності населення в Україні. Стратегічні напрями подолання бідності. Етапи впровадження стратегії подолання бідності. Світовий досвід боротьби з бідністю. Адресна соціальна допомога сім'ям з низькими доходами. Соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. Методика надання субсидій населенню. Динаміка отримувачів державної соціальної допомоги. Оцінка ефективності діючої системи соціальної підтримки сімей з низькими доходами і шляхи її вдосконалення. Напрями реформування державної соціальної допомоги в Україні.

Література.

1. Бражко О.В. Особливості управління якістю і ефективністю надання соціальних послуг на державному та місцевому рівні. Журнал «Наукові інновації та передові технології» СЕРІЯ «Державне управління у сфері надання адміністративних послуг» Випуск № 5(7) 2022. Київ. С. 297-308. Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

2. Деякі питання соціального захисту малозабезпечених сімей: постанова КМУ від 30 грудня 2022 р. № 1478. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-2022-п#Text>

3. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. № 2017-III (редакція від 16.08.2022 р.). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T002017?an>.

4. Про прожитковий мінімум: Закон України від 1999 р. (редакція від 20.01.2018 № 966-XIV підстава № 2249-VIII) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=966-14#Text>.

5. Скуратівський В. А. Управління соціальним та гуманітарним розвитком: навч. посібн. Київ: НАДУ, 2019. 456 с.

Тема 10. Державне пенсійне страхування і недержавні пенсійні фонди

Пенсія як соціально-політична категорія. Види пенсій та критерії їх призначення. Солідарна пенсійна система. Порядок надання пенсій в Україні. Трудові та соціальні пенсії. Пенсії за особливі заслуги перед Україною. Законодавча база пенсійного забезпечення в Україні.

Сучасний стан і проблеми пенсійної системи України. Динаміка диференціації розмірів пенсій в Україні за різними нормативними актами. Державне пенсійне страхування: його суть і необхідність впровадження в Україні. Створення тривірневої пенсійної системи — об'єктивна необхідність і стратегічне завдання пенсійного реформування. Недержавні пенсійні фонди. Базові, страхові й додаткові пенсії. Мета напрями і завдання пенсійної реформи. Система пенсійного забезпечення в Україні після реформи. Етапи впровадження пенсійної реформи.

Література.

1. Бражко О.В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні.. Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ 04.02.2022 року. м. Маріуполь. С. 54-56.Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2019. 309 с.

2. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 06.12.91. № 1931 XII (редакція від 14.08.2021, підстава № 1667-IX) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12#Text>.

3. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 2003 р. № 1058-IV (редакція від 01.01.2023, підстава № 2620-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.

4. Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення механізму участі у загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванні: проект Закону від 06.09.2022 р. № 7649, URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/40193>.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	Пр	Інд	С.р		Л	Пр	Інд.	С.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні підходи до публічного управління у сфері соціального розвитку.										
Тема 1. Соціальний розвиток суспільства та методичні засади соціального управління.	16	3	3	4	6	15	1	1	4	9
Тема 2. Планування і фінансування розвитку соціальної сфери	16	3	3	4	6	15	1	1	4	9
Тема 3. Соціальна політика як функція державного та публічного управління та її складові	16	3	3	4	6	15	1	1	4	9
Тема 4. Нормативно-правове забезпечення соціальної політики в Україні	16	3	3	4	6	15	1	1	4	9
ІНДЗ 1				16					16	
Разом за змістовим модулем 1	64	12	12	16	24	60	4	4	16	36
Змістовий модуль 2. Управління соціальним розвитком та реалізація соціальної політики.										
Тема 5. Соціальний захист людини як система	14	2	2	4	6	15	1	1	4	9
Тема 6. Соціальний захист економічно активного населення	14	2	2	4	6	15	1	1	4	9
Тема 7. Форми захисту соціально вразливих категорій населення	14	2	2	4	6	15	1	1	4	9
Тема 8. Захист і соціально-трудова реабілітація інвалідів	14	2	2	4	6	15	1	1	4	9
Тема 9. Державна підтримка сімей з низькими доходами	15	3	2	4	6	15	1	1	4	9
Тема 10. Державне пенсійне страхування і недержавні пенсійні фонди	15	3	2	4	6	15	1	1	4	9
ІНДЗ 2				24					24	
Разом за змістовим модулем 2	86	14	12		36	90	6	6		54
Усього годин	150	26	24	40	60	150	10	10	40	90

5. Перелік тем та зміст практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин		Результат навчання (РН) за ОП
			Денна форма	Заочна форма	
1	<p>Тема. Соціальний розвиток суспільства та методичні засади соціального управління.</p> <p>1. Показники та основні складові соціального розвитку суспільства. 2. Показники якості соціальних послуг. 3. Поняття, принципи та функції соціального управління. 4. Методологія та методи діагностики соціального розвитку.</p> <p style="text-align: center;">Література.</p> <p>1.Бражко О.В. Модернізація національної системи України соціального захисту населення в період воєнного стану . <i>Науковий журнал «Публічне управління та адміністрування»</i> Випуск 31/2022. С. 31-34.(видання включено до міжнародної наукометричної бази даних «Index Copernicus International» (Польща)</p> <p>2.Бражко О.В.Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні. <i>Публічне управління та адміністрування. Вісник Причорноморського науководослідного інституту економіки та інновацій.</i> 27/2022. С.35-39.</p> <p>3.Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2020. 309 с.</p> <p>4.Решетніченко А.В. Базові засади соціального розвитку: наук. розробка Київ: НАДУ, 2018. 52 с.</p> <p>5.Скуратівський В. А. Управління соціальним та гуманітарним розвитком: навч. посібн. Київ: НАДУ, 2019. 456 с.</p>	<p>Визначити поняття, принципи та функції соціального управління. Розглянути показники та основні складові соціального розвитку суспільства..</p>	3	1	РН09 РН10 РН12 РН13 РН16 РН17
2	<p>Тема. Планування і фінансування розвитку соціальної сфери</p> <p>1. Поняття соціальної сфери. 2. Галузі соціальної сфери. 3. Рівні управління соціальною сферою. 4. Джерела фінансування соціальної сфери. 5. Завдання і напрямки покращення фінансування соціальної сфери в Україні.</p> <p style="text-align: center;">Література.</p> <p>1. Бражко О.В. Розвиток соціальної сфери в умовах воєнного стану. Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні: проблеми теорії та практики: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції . Київ. МДУ. 23.06.22. С.174-178.</p>	<p>Розглянути поняття соціальної сфери і галузі соціальної сфери. Визначити рівні управління соціальною сферою та джерела фінансування соціальної сфери. Проаналізувати завдання і напрямки</p>	3	1	РН09 РН10 РН12 РН13 РН16 РН17

	<p>2. Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2019. 309 с.</p> <p>3. Павлюк В.Д. Соціальна політика: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2020. 214 с.</p> <p>4. Руденко О.М. Суспільний розвиток та соціально-гуманітарна політика держави : навч. посіб. Київ: «НВП» Інтерсервіс, 2019. 168с.</p> <p>5. Скуратівський В. А. Управління соціальним та гуманітарним розвитком: навч. посібн. Київ: НАДУ, 2019. 456 с.</p>	покращення фінансування соціальної сфери.			
3	<p>Тема. Соціальна політика як функція державного та публічного управління та її складові</p> <p>1. Об'єкт, предмет, методи і завдання соціальної політики.</p> <p>2. Суб'єкти, об'єкти, принципи та механізми реалізації соціальної політики.</p> <p>3. Основні принципи реалізації соціальної політики</p> <p>4. Держава та її роль в реалізації соціальної політики..</p> <p style="text-align: center;">Література:</p> <p>1. Бражко О.В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні. <i>Публічне управління та адміністрування. Вісник Причорноморського науководослідного інституту економіки та інновацій.</i> 27/2022. С.35-39.</p> <p>2. Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2019. 309 с.</p> <p>3. Павлюк В.Д. Соціальна політика: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2020. 214 с.</p> <p>4. Скуратівський В. А. Управління соціальним та гуманітарним розвитком: навч. посібн. Київ: НАДУ, 2019. 456 с.</p> <p>5. Стасишин А.В. Публічне управління: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с</p>	Розглянути об'єкт, предмет, методи і завдання соціальної політики. Визначити основні принципи реалізації соціальної політики та роль держав в реалізації соціальної політики.	3	1	RH09 RH10 RH12 RH13 RH16 RH17
4	<p>Тема. Нормативно-правове забезпечення соціальної політики в Україні</p> <p>1. Соціальні нормативи як відправна точка соціальної політики.</p> <p>2. Державні соціальні стандарти — основа нормативно-правового забезпечення соціальної політики.</p> <p>3. Базовий державний мінімальний соціальний стандарт.</p> <p>4. Принципи, цілі й завдання соціальної стандартизації.</p> <p>5. Система державних соціальних стандартів і нормативів в Україні.</p> <p style="text-align: center;">Література.</p>	Розглянути соціальні нормативи, державні соціальні стандарти, принципи, цілі й завдання соціальної стандартизації та систему державних соціальних стандартів і нормативів в Україні..	3	1	RH09 RH10 RH12 RH13 RH16 RH17

	<p>1. Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2019. 309 с.</p> <p>2. Конституція України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text.</p> <p>3. Павлюк К. Система соціального захисту в Україні : без модернізації не обійтись. URL: http://n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/506?view=material</p> <p>4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття, сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі молоді, та впровадження нових активних програм на ринку праці: Закн України від 21.09.2022 р. № 2622-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2622-20#Text</p> <p>5. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 19.11.2022 № 2529-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text</p>				
5	<p>Тема . Соціальний захист людини як система</p> <p>1. Сутність категорій «соціальний захист», «соціальне забезпечення», «соціальна допомога», «соціальна підтримка».</p> <p>2. Принципи, на яких будується система соціального захисту в умовах соціально орієнтованої ринкової економіки.</p> <p>3. Характеристика основних елементів системи соціального захисту населення.</p> <p>4. Пріоритетні напрямки розвитку соціального захисту в Україні.</p> <p style="text-align: center;">Література</p> <p>1. Бражко О.В. Вдосконалення системи надання соціальних послуг на рівні громади як об'єкта державного управління. Журнал «Наукові перспективи». Серія «Державне управління», Випуск № 8(38) 2023. Київ. С. 68-82. Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.</p> <p>2. Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2019. 309 с.</p> <p>3. Павлюк В.Д. Соціальна політика: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2020. 214 с.</p> <p>4. Руденко О.М. Суспільний розвиток та соціально-гуманітарна політика держави : навч. посіб. Київ: «НВП» Інтерсервіс, 2019. 168с.</p> <p>5. Скурагівський В. А. Управління соціальним та гуманітарним розвитком: навч. посібн. Київ: НАДУ, 2019. 456 с.</p> <p>б..</p>	Розкрити сутність категорій, розглянути принципи, на яких базується система соціального захисту, дати характеристику основним елементам системи соціального захисту та визначити пріоритетні напрямки розвитку соціального захисту.	2	1	РН09 РН10 РН12 РН13 РН16 РН17
6	<p>Тема. Соціальний захист економічно активного населення</p>	Охарактеризувати категорії «економічно	2	1	РН09 РН10 РН12

	<p>1. Характеристика категорії «економічно активне населення» та необхідність його соціального захисту.</p> <p>2. Схема соціального захисту економічно активного населення.</p> <p>3. Захист населення від безробіття та захист безробітних.</p> <p style="text-align: center;">Література</p> <p>1. Бражко О.В. Функціонування інтегрованих соціальних послуг на державному та місцевому рівні. Журнал «Наукові інновації та передові технології» Серія «Управління та адміністрування». Випуск № 11(25) 2023. С. 44-57. Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.</p> <p>2. Економічно активне населення: матеріал з Вікіпедії. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/</p> <p>3. Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час дії воєнного стану: Закон України від 21.04.2022 № 2220-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2220-20#Text</p> <p>4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття, сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі молоді, та впровадження нових активних програм на ринку праці: Закн України від 21.09.2022 р. № 2622-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2622-20#Text</p> <p>5. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): ЗУ від 06.11.22. № 137/98-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-вр#Text</p>	активне населення». Визначити об'єктивну необхідність соціального захисту цієї категорії населення. Розглянути схему соціального захисту економічно активного населення.			PH13 PH16 PH17
7	<p>Тема. Форми захисту соціально вразливих категорій населення</p> <p>1. Соціально вразливі категорії населення як пріоритетний напрям соціальної політики і соціального захисту.</p> <p>2. Диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки і захисту соціально вразливих категорій населення.</p> <p>3. Державна молодіжна політика та гарантії соціального захисту молодих громадян.</p> <p style="text-align: center;">Література</p> <p>1. Бражко О.В. Функціонування інтегрованих соціальних послуг на державному та місцевому рівні. Журнал «Наукові інновації та передові технології» Серія «Управління та адміністрування». Випуск № 11(25) 2023. С. 44-57. Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.</p>	Розглянути соціально вразливі категорії населення та диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки і захисту соціально вразливих категорій населення.	2	1	PH09 PH10 PH12 PH13 PH16 PH17

	<p>2. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 24.12.2008. № 796-VI, редакція від 16.09.22 № 1768-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text</p> <p>3. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам із інвалідністю: Закон України від 18.05.2004 № 1727-IV. Редакція від 16.09.2022 № 2471-IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1727-15#Text</p> <p>4. Про індексацію пенсій та заходи щодо підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення у 2022 році: постанова Кабінету Міністрів України від 16. 02. 2022 р. № 118. URL: https://uzmr.gov.ua/news/1648624353/</p> <p>5. Про організацію надання соціальних послуг: постанова від 01.06. 2020 р. № 587. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/486550__686186</p>				
8	<p>Тема. Захист і соціально-трудова реабілітація інвалідів</p> <p>1. Сутність соціальної політики стосовно інвалідів.</p> <p>2. Соціально-побутові заходи та медико-соціальні аспекти захисту інвалідів.</p> <p>3. Гарантії працевлаштування інвалідів.</p> <p>4. Пенсійне забезпечення інвалідів.</p> <p style="text-align: center;">Література</p> <p>1. Бражко О.В. Концептуальні підходи до розвитку гуманітарної політики в Україні на регіональному рівні. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право. 2019. Випуск 18. С. 16–22. (видання включено до міжнародної наукометричної бази даних «Index Copernicus International») (Польща)</p> <p>2. Павлюк В.Д. Соціальна політика: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2020. 214 с.</p> <p>3. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю: офіційний веб портвл. URL: https://www.ispf.gov.ua</p> <p>4. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 1991 р № 21 (редакція від 06.11. 2022 р. № 875-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text</p> <p>5. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 19.12.2017 № 2249-VIII (редакція від 01.07.2022 № 2961-IV). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text</p>	Визначити сутність соціальної політики стосовно інвалідів, розглянути соціально-побутові заходи, медико-соціальні аспекти захисту та гарантії працевлаштування і пенсійне забезпечення інвалідів.	2	1	РН09 РН10 РН12 РН13 РН16 РН17
9	<p>Тема. Державна підтримка сімей з низькими доходами</p> <p>1. Критерії та масштаби бідності в Україні.</p> <p>2. Причини появи та прогресування бідності в Україні.</p> <p>3. Стратегічні напрями подолання бідності.</p> <p>4. Етапи впровадження Стратегії подолання бідності.</p> <p style="text-align: center;">Література</p> <p>1. Бражко О.В. Особливості управління якістю і ефективністю надання соціальних послуг на</p>	Визначити критерії, масштаби, причини та прогресування бідності в Україні. Розглянути стратегічні напрями	3	1	РН09 РН10 РН12 РН13 РН16 РН17

	<p>державному та місцевому рівні. Журнал «Наукові інновації та передові технології» СЕРІЯ «Державне управління у сфері надання адміністративних послуг» Випуск № 5(7) 2022. Київ. С. 297-308. Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.</p> <p>2. Деякі питання соціального захисту малозабезпечених сімей: постанова КМУ від 30 грудня 2022 р. № 1478. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-2022-p#Text</p> <p>3. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. № 2017-III (редакція від 16.08.2022 р.). URL: https://ips.ligazakon.net/document/T002017?an.</p> <p>4. Про прожитковий мінімум: Закон України від 1999 р. (редакція від 20.01.2018 № 966-XIV підстава № 2249-VIII) URL: https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=966-14#Text.</p> <p>5. Скуратівський В. А. Управління соціальним та гуманітарним розвитком: навч. посібн. Київ: НАДУ, 2019. 456 с..</p>	<p>подолання бідності та запропонувати етапи впровадження Стратегії її подолання.</p>			
10	<p>Тема. Державне пенсійне страхування і недержавні пенсійні фонди</p> <p>1. Пенсія як соціально-політична категорія. 2. Види пенсій та критерії їх призначення. 3. Сучасний стан і проблеми пенсійної системи України.</p> <p style="text-align: center;">Література</p> <p>1. Бражко О.В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні.. Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ 04.02.2022 року. м. Маріуполь. С. 54-56.Гриненко А. М. Соціальна політика: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2019. 309 с. 2. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 06.12.91. № 1931 XII (редакція від 14.08.2021, підстава № 1667-IX) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12#Text. 3. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 2003 р. № 1058-IV (редакція від 01.01.2023, підстава № 2620-IX). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text. 4. Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення механізму участі у загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванні: проект Закону від 06.09.2022 р. № 7649, URL: https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/40193.</p>	<p>Надати визначення терміну «пенсія» як соціально політичній категорії. Розглянути види пенсій, критерії їх призначення, сучасний стан та проблеми пенсійної системи в країні.</p>	3	1	PH09 PH10 PH12 PH13 PH16 PH17
	Усього		26	10	

6. Теми лабораторних занять – не передбачено навчальним планом

7. Самостійна робота

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекційних занять	25	35
2	Підготовка до практичних/семінарських занять	35	55
3	Виконання індивідуальних завдань (реферати)	40	40
Разом		100	130

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання до модуля 1.

Презентація (доповідь) має бути результатом творчого опрацювання тематичних матеріалів. Обсяг індивідуального завдання не повинен бути меншим за 10 слайдів (сторінок) і не перевищувати 20 слайдів (сторінок).

Підготувати презентацію на одну з означених тем.

Перелік тем презентації.

1. Соціальна політика та її зв'язок з економічною політикою держави.
2. Роль соціальної політики у становленні соціально орієнтованої ринкової економіки.
3. Роль держави та її інститутів у розробці й реалізації соціальної політики.
4. Соціальне партнерство та його роль у вирішенні соціальних проблем.
5. Система державних соціальних стандартів і нормативів в Україні.
6. Основні та додаткові види державних соціальних гарантій.
7. Правове і нормативно-методичне забезпечення соціальної політики.
8. Міністерство праці та соціальної політики як суб'єкт реалізації соціально-політичних завдань.
9. Основні законодавчі та нормативні акти, що регулюють соціальні відносини.
10. Соціальна сфера та її роль у вирішенні соціальних проблем.
11. Галузі соціальної сфери.
12. Рівні управління соціальною сферою.
13. Джерела фінансування соціальної сфери.
14. Сутність державного планування розвитку соціальної сфери.
15. Суб'єкти фінансового забезпечення розвитку соціальної сфери.
16. Зміни у структурі джерел фінансування при переході до ринку.
17. Бюджетне і позабюджетне фінансування розвитку соціальної сфери.
18. Нова роль і функції державного і місцевих бюджетів у вирішенні соціальних проблем.
19. Сучасний стан і проблеми розвитку соціальної сфери в Україні.

Індивідуальне завдання до модуля 2.

Здобувачу вищої освіти надається право самостійно сформулювати бажану тему реферату (есе) та погодивши тему з викладачем, підготувати та виступити з рефератом (есе).

Підготовка міні-есе

Міні-есе є формою індивідуальної самостійної роботи здобувача вищої освіти над проблематикою курсу і є основою для планованого виступу під час обговорення теми заняття. Міні-есе – це коротка (3-5 ст.) розвідка по «вузькій» проблемі, підготовка інформаційного виступу по одному з питань теми заняття, огляд літератури, переклад, аналітичний аналіз документів матеріалів ЗМІ і т.д.

Критерії оцінювання:

- вміння лаконічно та чітко викласти підготовлений матеріал (3-4 хв.)
- вміння відповісти на запитання.

Есе або міні-есе повністю або частково запозичені («скачані») з Інтернету чи передруковані з підручника, монографії, статті є плагіатом і не зараховуються. Плагіат зумовлює автоматичне зниження оцінки переробленої роботи на 2 бали.

Перелік тем:

1. Соціальний захист» та «соціальне забезпечення» як категорії.
2. «Соціальна допомога» і «соціальна підтримка» як категорії.
3. Необхідність соціального захисту в умовах ринкової економіки.
4. Соціальний захист, соціальна справедливість і соціальна безпека.
5. Соціальний захист як важлива складова соціальної політики.
6. Державна молодіжна політика як складова соціальної політики і її напрями.
7. Правові засади і основні складові соціального захисту інвалідів в Україні.
8. Соціально-побутові заходи та медико-соціальні аспекти захисту інвалідів.
9. Гарантії працевлаштування інвалідів.
10. Реабілітаційні програми і заходи щодо активізації життєдіяльності інвалідів.
11. Пенсійне забезпечення інвалідів.
12. Напрями та етапи впровадження Стратегії подолання бідності в Україні.
13. Етапи впровадження пенсійної реформи.
14. Соціальна політика як досягнення цивілізаційного розвитку людства.
15. Моделі соціальної політики.
16. Співвідношення понять «соціальний розвиток» і «соціальна політика».
17. Проблема критеріїв ефективності соціальної політики.
18. Взаємозв'язок соціальних проблем і соціальної політики.
19. Людина як суб'єкт і об'єкт соціальної політики.
20. Соціальна політика як відображення соціальної сутності держави.
21. Соціальна політика і процес суспільного відтворення в Україні.
22. Проблема відчуження людини і соціальна політика.
23. Демографічні аспекти соціальної політики в Україні.
24. Основні типи демографічного відтворення населення.
25. Проблема забезпечення прав людини і соціальна політика.

9. Методи навчання

Методи навчання: лекція, лекція-дискусія; семінарські заняття з використанням активних форм навчання («Обговорення», «Дебати з протилежними думками» та ін.); самостійне виконання здобувачами вищої освіти завдань (самостійна робота) у вигляді презентацій, рефератів, доповідей для обговорення.

Методами контролю в межах дисципліни є: усне та письмове опитування; перевірка виконаних самостійних завдань; оцінювання активності та знань під час участі у семінарських заняттях з використанням активних форм навчання; поточний контроль.

10. Засоби діагностики результатів навчання

Діагностика результатів навчання здійснюється під час проведення лекційних, семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи, підсумкового контролю – у формі заліку.

Питання до заліку

1. Суть категорій «соціальний розвиток», «соціальне управління» й «соціальна політика».
2. Соціальна політика та її зв'язок з економічною політикою держави.
3. Роль соціальної політики у становленні соціально орієнтованої ринкової економіки.
4. Соціальна політика і соціальна справедливість.
5. Погляди на соціальну справедливість і їх суть.
6. Об'єкти й суб'єкти соціальної політики в економічній системі соціально орієнтованого спрямування.
7. Сутність, причини і наслідки демографічної кризи в Україні.

8. Основні типи демографічного відтворення населення.
9. Демографічна криза як відображення кризи процесу суспільного відтворення в Україні.
10. Демографічна політика в Україні.
11. Державна політика України у сфері трудових відносин і зайнятості населення.
12. Проблема реформування оплати праці в Україні.
13. Безробіття в Україні: причини, наслідки, шляхи скорочення.
14. Криза трудових відносин як відображення кризи процесу суспільного відтворення в Україні.
15. Бідність населення – ключова соціальна проблема в сучасній Україні.
16. Відчуження людини від влади, власності та засобів існування – основа бідності в Україні.
17. Державна політика у сфері подолання бідності в Україні.
18. Соціальний захист населення – важливий напрям соціальної політики в Україні.
19. Право на житло і житлова проблема в Україні.
20. Житлова проблема як відображення кризи процесу суспільного відтворення в Україні.
21. Криза житлово-комунального господарства України та шляхи її подолання.
22. Житлова політика в Україні: специфіка, напрямки і перспективи.
23. Соціальні стандарти рівня життя в Європі та Україні.
24. Вплив суспільної модернізації на рівень життя громадян України.
25. Соціалізація людини – необхідна умова підвищення рівня життя в Україні.
26. Молодіжна політика в Україні.
27. Міжнародний досвід організації пенсійного забезпечення.
28. Пенсійне законодавство і проблеми пенсійного забезпечення громадян України.
29. Реформування пенсійної системи – важливий напрям соціальної політики.
30. Історичний та міжнародний досвід організації соціального страхування.
31. Система соціального страхування в Україні.
32. Шляхи реформування соціального страхування в Україні.
33. Освіта як необхідний соціальний інститут збереження і розвитку суспільства.
34. Освіта в Україні: стан, проблеми, перспективи розвитку.
35. Проблема забезпечення правового статусу освітян.
36. Охорона здоров'я як напрям соціальної політики.
37. Стан системи охорони здоров'я в сучасній Україні.
38. Проблеми реформування охорони здоров'я в сучасній Україні.
39. Роль науки в соціальному розвитку країн сучасного світу.
40. Стан науки в сучасній Україні та її вплив на розвиток суспільства.
41. Роль культури в соціальному житті сучасних країн.
42. Стан культури в сучасній Україні.
43. Теоретичні уявлення про громадянське суспільство.
44. Вплив громадянського суспільства на соціальну політику в Україні.
45. Соціальні конфлікти та шляхи їх вирішення.
46. Основні суперечності суспільного розвитку сучасної України.
47. Соціальне партнерство як основний напрямок узгодження інтересів його суб'єктів та упередження соціальних конфліктів.
48. Методика розробки і реалізації соціальних проектів.
49. Соціальна політика в країнах Євросоюзу.
50. Проблеми соціальної політики в США.
51. Соціальна політика Росії: від радянської до пострадянської епохи.
52. Досягнення й проблеми соціальної політики в Японії.

Після атестаційний моніторинг проводиться у вигляді ректорської контрольної роботи, що передбачає виконання тестових завдань на навчальному порталі МДУ.

11. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали за окремий вид навчальної діяльності за шкалою від 1 до 5	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань.
3	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань.
2	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на семінарському занятті

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання
0	- відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини; - відмова від відповіді на запитання за змістом теми
2	- фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; - відтворення менше половини навчального матеріалу; - відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
5	демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; - відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності.
7	- демонстрація глибоких, міцних знань; - аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; - самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; - повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми.

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання

№ з/п	Критерії оцінювання	Бали
1	належне оформлення	3
2.	достовірність та актуальність матеріалу	3
3	наявність ґрунтовних висновків	3
4	наявність списку літературних джерел	3
5	грамотна і аргументована презентація матеріалу	3
Усього		15

Критерії оцінювання підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
45-50	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
35-44	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
25-34	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
15-24	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю
1-14	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тема 1	12	0,4	7
Тема 2	12	0,4	7
Тема 3	12	0,4	7
Тема 4	12	0,4	7
Виконання ІНДЗ 1	20	0,67	15

Тема 5	10	0,33	7
Тема 6	10	0,33	7
Тема 7	10	0,33	7
Тема 8	10	0,33	7
Тема 9	11	0,37	7
Тема 10	11	0,37	7
Виконання ІНДЗ 2	20	0,67	15
Підсумок	150	5	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Ноутбук, мультимедіа-проектор, ОС Windows, пакет Microsoft Office, ресурси Moodle, Google Meet.

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Обов'язкова література:

1. Бражко О.В. Державні підходи до розвитку системи соціального захисту населення в умовах воєнного часу. *Сучасні проблеми розвитку фінансових систем*: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції .Черкаси.25.05.22. С.101-103.
2. Бражко О.В. Модернізація національної системи України соціального захисту населення в період воєнного стану. Публічне управління та адміністрування. *Вісник Причорноморського науководослідного інституту економіки та інновацій*. 31/2022
3. Бражко О.В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні.. *Актуальні проблеми науки та освіти*: матеріали підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ. 04.02.2022. м. Маріуполь. С. 54-56.
4. Бражко О.В. Розвиток соціальної сфери в умовах воєнного стану. *Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні: проблеми теорії та практики*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції . Київ. МДУ. 23.06.22. С.174-178.

5. Бражко О.В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні. *Публічне управління та адміністрування. Вісник Причорноморського науководослідного інституту економіки та інновацій*. 27/2022. С.35-39.

6. Бражко О.В. Особливості управління якістю і ефективністю надання соціальних послуг на державному та місцевому рівні. Журнал «Наукові інновації та передові технології» СЕРІЯ «Державне управління у сфері надання адміністративних послуг» Випуск № 5(7) 2022. Київ. С. 297-308. Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

7. Бражко О.В. Функціонування інтегрованих соціальних послуг на державному та місцевому рівні. Журнал «Наукові інновації та передові технології» Серія «Управління та адміністрування». Випуск № 11(25) 2023. С. 44-57. Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

8. Бражко О.В. Вдосконалення системи надання соціальних послуг на рівні громади як об'єкта державного управління. Журнал «Наукові перспективи». Серія «Державне управління», Випуск № 8(38) 2023. Київ. С. 68-82. Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

9. Домбровська С.М., Садковий В.П. Управління соціальним та гуманітарним розвитком. URL: <https://zenodo.org/record/1246632/files/konspekt.pdf>

10. Павлюк В.Д. Соціальна політика: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2020. 214 с.

11. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 19.11.2022 № 2529- IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>

12. Економічно активне населення: матеріал з Вікіпедії. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

13. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05. 1991 р № 1023-ХІІ зі змінами і доповненнями. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/155558_704389

14. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): ЗУ від 06.11.22. № 137/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-вр#Text>

15. Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час дії воєнного стану: Закон України від 21.04.2022 № 2220-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2220-20#Text>

16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття, сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі молоді, та впровадження нових активних програм на ринку праці: Закн України від 21.09.2022 р. № 2622-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2622-20#Text>

17. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 24.12.2008. № 796-VI, редакція від 16.09.22 № 1768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>

18. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам із інвалідністю: Закон України від 18.05.2004 № 1727-IV. Редакція від 16.09.2022 № 2471-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1727-15#Text>

19. Про індексацію пенсій та заходи щодо підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення у 2022 році: постанова Кабінету Міністрів України від 16. 02. 2022 р. № 118. URL: <https://uzmr.gov.ua/news/1648624353/>

Додаткова література

1. Бражко О.В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні.. Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ 04.02.2022 року. м. Маріуполь. С. 54-56.

2. Суспільний розвиток та соціально-гуманітарна політика держави : навч. посіб. / О.М. Руденко, Л.М. Усаченко, Д.В. Вітер, М.В. Канавець. Київ: «НВП «Інтерсервіс», 2018. 168с.
3. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / В.Д. Бакуменко, І.С. Бондар., В.Г. Горник., В.В. Шпачук. Київ, 2020. 256 с.
4. Публічне адміністрування: навч. посіб. / П. Юхименко., А. Даниленко., Т. Сокольська. Харків: центр навчальної літератури., 2019. 288 с.
5. Лазор О. Д., Лазор О. Я., Яременко О. І. Публічне управління та адміністрування: українсько- польський словник термінів. Київ, 2019. 368 с.
6. Лазор О. Д., Лазор О. Я., Юник І. Г. Основи публічного управління та адміністрування: навч-метод. посіб. Київ: Ліра., 2020. 276 с.
7. Дікон Б., Халс М., Станс П. Глобальна соціальна політика: Міжнародні організації й майбутнє соціального добробуту Київ: Основи., 2019. 346 с.
8. Горілий А. Історія соціальної роботи в Україні. Тернопіль, 2020. 67 с.
9. Сінайко О.О. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. Київ : НІСД, 2020. 126 с.
10. Герасименко В.Г., Михайлюк О.Л. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 332 с.
11. Діденко Н.Г., Тодоров І.Я. Європейська соціальна політика і моделі соціального партнерства: навч.-метод. Посіб. Донецьк: ДонДУУ, 2021. 219 с.
12. Іванова О.Л. Соціальна політика: теоретичні аспекти. Київ: «КМ Академія», 2019. 107 с.
13. Лукашевич М.П. Соціальна робота в Україні: теорем.-методол. засади. Київ.: МАУП, 2019. 126 с.
14. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навч. посіб. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2021. 352 с.
15. Овчаренко С. В. Гуманітарна та культурна політика: навч. посіб. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2022. 152 с.
16. Окладна М. Г., Яковюк І. В. Соціальна політика Європейського Союзу: становлення і розвиток. Харків : ТОВ «Оберіг», 2019. 40 с.
17. Писаревський І.М., Погасій С.О. Організація туризму: підручник Харків: ХНАМГ, 2020. 541 с.
18. Ковбасюк Ю.В., Трощинський В.П., Скуратівський В.А. Соціальна і гуманітарна політика: підручник Київ : НАДУ, 2019. 792 с.
19. Спікер П. Соціальна політика: теми та підходи Київ: Фенікс, 2019. 400 с.

Інформаційні ресурси

1. Конституція України: із змінами, URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>.
2. Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення пенсійного законодавства: ЗУ від 15. 02. 2022. №2040-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2040-20#Text>.
3. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: ЗУ від 04.12.22. № 1058-15 URL:<https://zakon.help/zakonodavstvo-ukraini/1058-15>.
4. Про державну допомогу сім'ям з дітьми:ЗУ від 21.11.1992 № 2811-XII. URL: <https://zakononline.com.ua/documents/show>.
5. Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам: постанова КМУ від 20.03.22 № 332. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-2022-п#Text>
6. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: ЗУ від 21.06.2001 № 2558-III. URL: <https://zakononline.com.ua/documents/show>.
7. Міністерство з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб України: матеріали, опубліковані на сайті Deutsche Welle, які відповідають пошуковому запиту "МінТОТ". URL: <https://www.dw.com/uk/міністерство-з-питань-тимчасово-окупованих-територій-і-внутрішньо-переміщених-осіб-україни/t-46703363>

8. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю: офіційний веб портвл. URL: <https://www.ispf.gov.ua>
9. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 1991 р № 21 (редакція від 06.11. 2022 р. № 875-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>)
10. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 19.12.2017 № [2249-VIII](#) (редакція від 01.07.2022 № 2961-IV). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>
11. Деякі питання соціального захисту малозабезпечених сімей: постанова КМУ від 30 грудня 2022 р. № 1478. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-2022-п#Text>
12. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. № 2017-III (редакція від 16.08.2022 р.). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T002017?an>.
13. Про прожитковий мінімум: Закон України від 1999 р. (редакція від 20.01.2018 № 966-XIV підстава № [2249-VIII](#)) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=966-14#Text>.
14. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 06.12.91. № 1931 XII (редакція від 14.08.2021, підстава № [1667-IX](#)) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12#Text>.
15. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 2003 р. № 1058-IV (редакція від 01.01.2023, підстава № [2620-IX](#)). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.
16. Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення механізму участі у загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванні: проект Закону від 06.09.2022 р. № 7649, URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/40193>.

15. Політика навчальної дисципліни

Політики навчальної дисципліни враховує норми законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту Університету та інших нормативних документів.

1. **Академічна доброчесність** здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

– Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

– Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

– **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

– **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

– **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

– **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

– **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

– **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

– **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

– **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

– повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);

– проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;

– позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;

– оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;

– відрахування з МДУ;

– інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут:

Анкетування з академ доброчесності: <https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtV1dsENos1SCDRHfUpGia1YklgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку результатів навчання, отриманих у неформальній та / або інформальній освіті МДУ.

Ресурси:

<https://prometheus.org.ua/> - Prometheus – Найкращі онлайн-курси України та світу

<https://www.ed-era.com/> - EdEra – студія онлайн-освіти

<https://www.prostir.ua/> - Громадський простір